

**TALLERS DE DEBAT SOBRE QUALITAT
DEMOCRÀTICA**
JORNADA CIUTADANA DE DEBAT
Informe de resultats. Associació de vídues de Tortosa

Direcció General de Participació Ciutadana

25 de febrer 2010

Realitzat per:

Edas. Espai d'anàlisi social

Direcció del taller:

Obdúlia Domínguez Torrecillas

Dinamització dels grups de treball i tractament de resultats:

Obdúlia Domínguez Torrecillas

Redacció de l'informe:

Obdúlia Domínguez Torrecillas

ÍNDEX

1. ASPECTES METODOLÒGICS. TALLER DE VÍDUES.....	3
2. PROGRAMA DE LA SESSIÓ.....	3
3. SÍNTESI DE RESULTATS DE LA SESSIÓ DE DEBAT DEL GRUP DE VÍDUES DE TORTOSA.....	4
4. PARTICIPANTS A LA SESSIÓ.....	8
5. FOTOS.....	9

1. ASPECTES METODOLÒGICS. TALLER DE VÍDUES

Objectius

Els objectius de la sessió han estat:

1. Introduir a les persones participants en els aspectes relatius a la participació ciutadana i la qualitat democràtica.
2. Analitzar i avaluar l'ús dels mecanismes de participació existents a les associacions.
3. Elaborar propostes per al foment de la participació ciutadana.

Convocatòria i assistència registrada

La convocatòria a la sessió de treball ha estat organitzada des de la Direcció General de Relacions Institucionals i Participació Ciutadana a les Terres de l'Ebre.

Dinàmica de treball als grups:

El contingut a treballar en el grup de debat ha estat en primer lloc, la d'analitzar quin és el grau de coneixement que tenen les dones vídues, participants a l'associació de vídues de Tortosa, dels mecanismes participatius. Un cop observades les experiències que en aquest sentit ha tingut el col·lectiu i el seu coneixement sobre els diferents mecanismes participatius existents s'ha passat a debatre sobre quines són les dificultats associades a la participació i a la intervenció del col·lectiu en els afers públics. En darrer terme, s'ha procedit a treballar sobre mecanismes o elements a considerar per millorar la participació de la població i el col·lectiu en els afers públics.

2. PROGRAMA DE LA SESSIÓ

La sessió participativa ha tingut lloc el dia 25 de febrer de 2010 a la seu de la Delegació Territorial de la Direcció de Relacions Institucionals i Participació Ciutadana a les Terres de l'Ebre. L'ordre del dia previst ha estat el següent:

16:30h (10') Recepció assistents (EDAS)

16:50h (15') Presentació institucional a càrrec de la Sra. Pilar Andreu, delegada i presentació del llibre verd de qualitat democràtic a càrrec del Sr. Fernando Pindado sotsdirector de Direcció de Relacions Institucionals i Participació Ciutadana.

17:10h (10') Conducció de la dinàmica de treball (EDAS)

18:15h (5') Cloenda de la Sessió.

3. SÍNTESI DE RESULTATS DE LA SESSIÓ DE DEBAT DEL GRUP DE VÍDUES DE TORTOSA

En aquest apartat es realitza un recull sintètic de les aportacions realitzades pel grup de vídues assistents a la sessió de treball.

1. MECANISMES DE PARTICIPACIÓ CONEGUTS I UTILITZATS

En els darrers anys les associacions de vídues, presents a l'Estat Espanyol han engegat algunes accions per tal de donar a conèixer les necessitats del col·lectiu i fer arribar les seves demandes a les institucions públiques. Les accions realitzades són:

1.1. Concertació d'entrevistes amb Diputats

L'associació de vídues, després de conèixer la precària situació econòmica en que es troben moltes de les seves associades van decidir iniciar un procés de presa de contacte i concertació d'entrevistes amb representants a les Corts Espanyoles de diferents partits polítics, bàsicament PP, PSOE i CiU).

L'objectiu de les entrevistes era donar a conèixer la precarietat econòmica amb la que es troben moltes dones vídues i que s'estudiés la possibilitat d'incrementar el percentatge de pensió que reben les dones vídues. Aquestes converses es van iniciar quan governava el Partit Popular a l'Estat Espanyol. Segons les participants a la sessió aquestes reunions van donar com a resultat que es pogés el percentatge de pensió que rebien del 45% al 52%, amb el compromís que si la situació econòmica ho permetia aquest percentatge s'aniria incrementant de forma esglaonada fins al 70%.

Algunes de les dificultats que han trobat a l'hora de fer possible aquestes converses és que hi ha partits polítics **més oberts que altres**, és a dir, més receptius a les seves demandes. Entre els més oberts manifesten haver trobat al PP i CiU. En canvi, expressen que el PSOE es va mostrar reticent a escoltar-les i portar endavant propostes clares.

1.2. Iniciativa legislativa popular

Aquesta iniciativa es va organitzar per la Confederació de vídues situada a Madrid. L'objectiu era incrementar les pensions de les vídues. Les participants en l'associació de vídues van dedicar-se a recollir signatures de forma intensiva.

Aquest és un mecanisme que han utilitzat i que valoren positivament.

1.3. Intervenció en processos i sessions participatives

L'associació de dones ha estat emplaçada a participar en diferents espais participatius. Aquests espais són valorats positivament perquè permeten expressar el sentir en determinats aspectes de la vida col·lectiva.

2. PROBLEMES QUE DIFICULTEN LA PARTICIPACIÓ DEL COL·LECTIU

2.1. Les dones vídues grans tenen manca d'informació. En aquest sentit es manifestat que la gent vídua jove sap espavilar-se més. Busquen més assessorament i disposen de més informació que les dones grans.

2.2. Les dones vídues els hi falta preparació per intervenir en els afers públics. Aquesta situació contrasta amb un recurs important del col·lectiu, l'experiència i vivències d'aquestes persones.

2.3. A les persones grans els hi costa comunicar les necessitats que tenen.

En referència als mecanismes de participació:

2.4. Desconeixement de com fer arribar les seves demandes. Gasten moltes energies en fer-les arribar a les institucions públiques perquè desconeixen els canals o perquè no es consideren ben ateses i orientades.

2.5. Desconeixement dels mecanismes per participar que existeixen. La manca d'informació s'estén a com utilitzar els mecanismes que les entitats i el col·lectiu té per fer arribar les seves demandes i necessitats.

2.6. Excés d'individualisme. Aquest fet fa cadascú s'ocupi només dels seus problemes.

En referència a les relacions amb l'administració

2.7. Por a la crítica dels governants que dificulta la comunicació amb la població.

3. PROPOSTES

3.1. Que hi hagi una entitat, figura o equip que assessori i reculli els suggeriments.

En el cas que aquesta figura ja existeixi que faci de pont cap a les institucions públiques. En aquest sentit, s'observa com a interessant la figura del **defensor del poble**, tot i que tal i com està plantejada en aquests moments no serveix perquè no és resolutiva.

3.2. Cal educar en el respecte perquè la democràcia esdevingui un valor del saber escoltar i respectar les opinions dels altres.

DEBAT AL GRUP de vídues

L'associació de vídues es troba amb que moltes dones grans quan es queden vídues no saben com gestionar els seus afers, es queden aïllades de les relacions socials. L'associació de vídues és una entitat orientada a millorar la socialització de les dones grans que han perdut la parella. Entre les seves activitats està l'organització de viatges i excursions i d'activitats d'oci i lleure.

Consideren que una part dels polítics no estan oberts a les necessitats i demandes del col·lectiu i aquesta actitud dificulta la comunicació i la resolució de les problemàtiques associades al perfil del col·lectiu. Per tant, s'evidencia que no poden arribar a influir en l'opinió dels polítics.

Apareix la qüestió de la nova proposta d'allargar l'edat de jubilació. Es comenta que si s'aprova aquesta llei afectarà a les persones que hagin nascut després del 1955. Es considera que aquest projecte de llei afectarà de forma negativa a les vídues que hagin nascut després d'aquesta data perquè preveu l'eliminació de la percepció de la pensió de viduitat, sota el pressupòsit que aquestes persones hauran estat dins del mercat de treball.

Les entitats són un mecanisme eficaç per gestionar les demandes i necessitats del col·lectiu.

Es posa de manifest que hi ha una manca d'atenció de les institucions públiques envers la ciutadania. Aquesta mancança prové de que no hi ha una cultura d'orientar i acompanyar a les persones que cerquen informació i recursos i que s'agreuja per la manca d'informació i dificultats de comunicació que ja pateix el col·lectiu. En aquest sentit, es considera convenient que hi hagi un equip que reculli les necessitats i ho faci arribar al servei o persona adequada.

A Tortosa hi ha una persona que té el paper de defensor del poble. És una persona jubilada que recull demandes o problemes existents al municipi. Orienta però, no pot solucionar els problemes, el que s'observa com una mancança.

Participants de l'associació de vídues han tingut l'oportunitat de participar en algun grup de treball, on han pogut opinar sobre alguna qüestió determinada. Ha estat un espai on han pogut plantejar les seves necessitats o problemes.

A partir d'aquí sorgeix la qüestió de la immigració i de la necessitat que aquestes persones s'adaptin a les formes de fer de Catalunya, basades en el respecte.

Les participants a la sessió apunten que les dones vídues que són joves s'espavilen de forma diferent. Tenen més informació i recursos per tirar endavant. De fet a l'entitat no hi ha dones vídues joves. Les dones grans tenen més problemes per comunicar.

La implicació de les dones vídues en l'organització de l'associació és molt poca i el pes de l'organització recau en unes poques dones. Així, la majoria de les associades són dones que van en busca de companyia, perquè fins i tot aquelles que viuen amb els fills se senten soles.

No es veuen preparades per intervenir i participar per exemple, en l'elaboració d'una llei, per la manca d'informació i formació formal, tot i que tenen moltes vivències i experiències.

4. PARTICIPANTS A LA SESSIÓ

El taller va comptar amb la participació de **10 persones**.

5. FOTOS
